

פערים כלכליים בעתות משבר

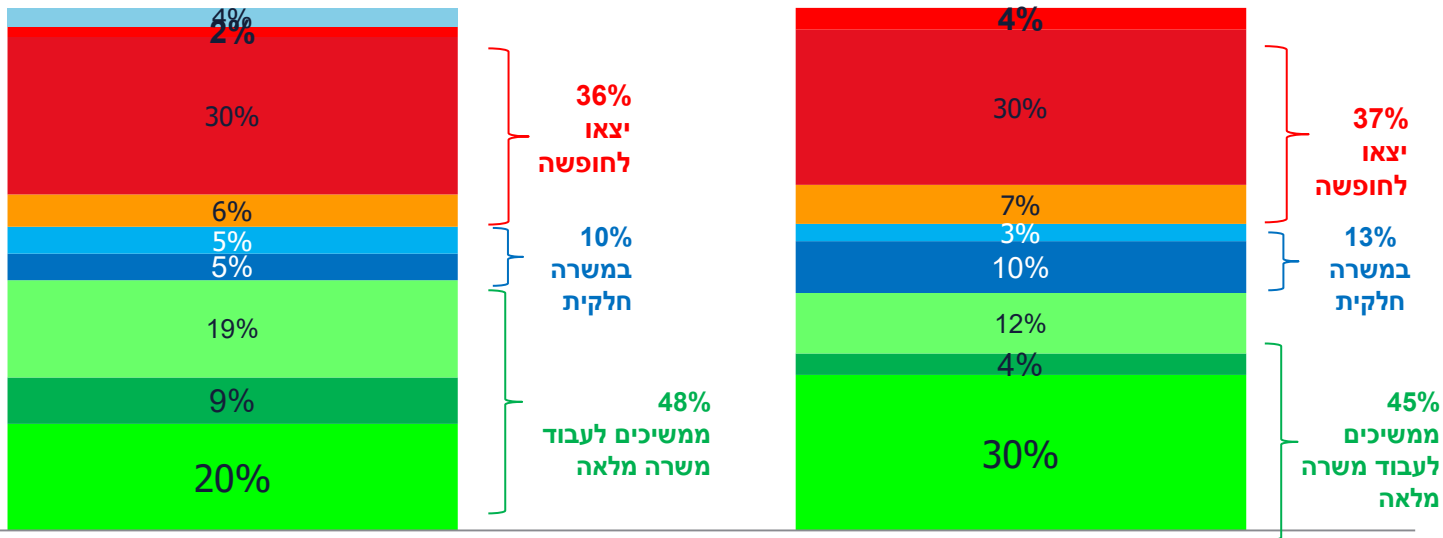
ניתוח מצבן של אוכלוסיות שונות במשבר הקורונה
ומה ניתן ללמוד מכך לגבי המשבר הבא

דפנה אבירם-ניצן, ירדן קידר
המרכז לממשל וכלכלה
המכון הישראלי לדמוקרטיה

מצב תעסוקתי

השפעת משבר הקורונה על אופן העבודה (% שכירים)

יהודים

ערבים

- ממשיך לעבוד כרגיל
- עבודה מלאה מהבית, בתשלום מלא
- עבודה מהבית, עבר למשרה חלקית
- חל"ת
- אחר

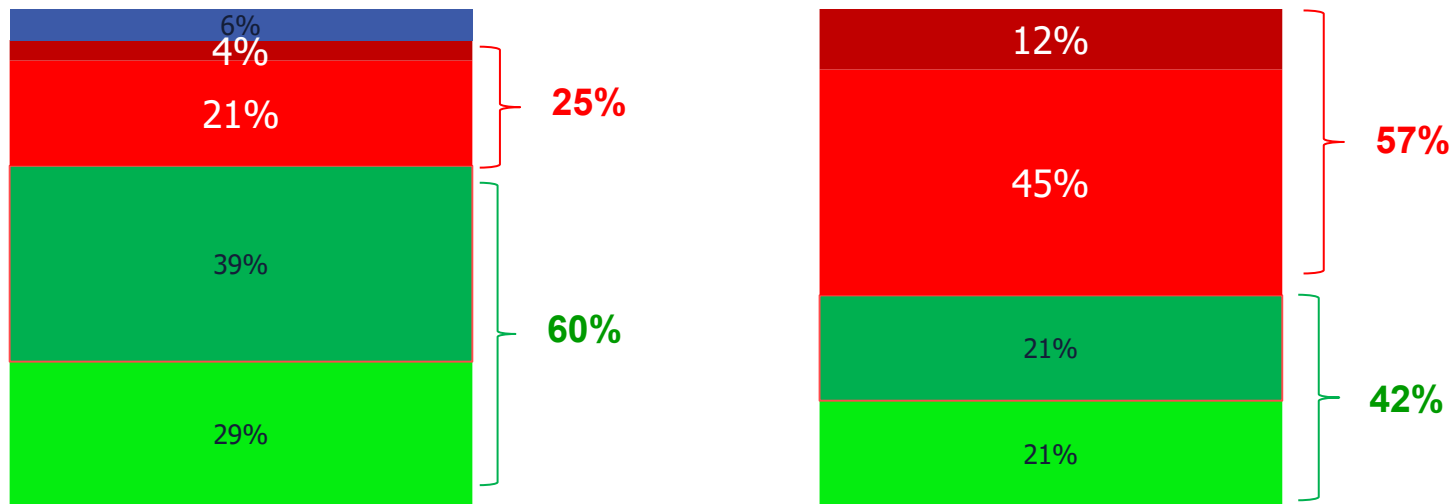
- עבודה מהבית חלק מהזמן, בתשלום מלא
- עבודה במקום העבודה, עבר למשרה חלקית
- חופשה בתשלום ע"ח ימי חופשה
- פוטור

עד כמה אתם בטוחים שתחזרו לעבוד במקום עבודתכם האחרון?

בהנחה שבתחילת מאי המשק יתחיל לחזור בהדרגה לפעילות סדירה

% שכירים, מתוך מי שלא עובד כיום

פער בתחושת הביטחון התעסוקתי בין יהודים לערבים

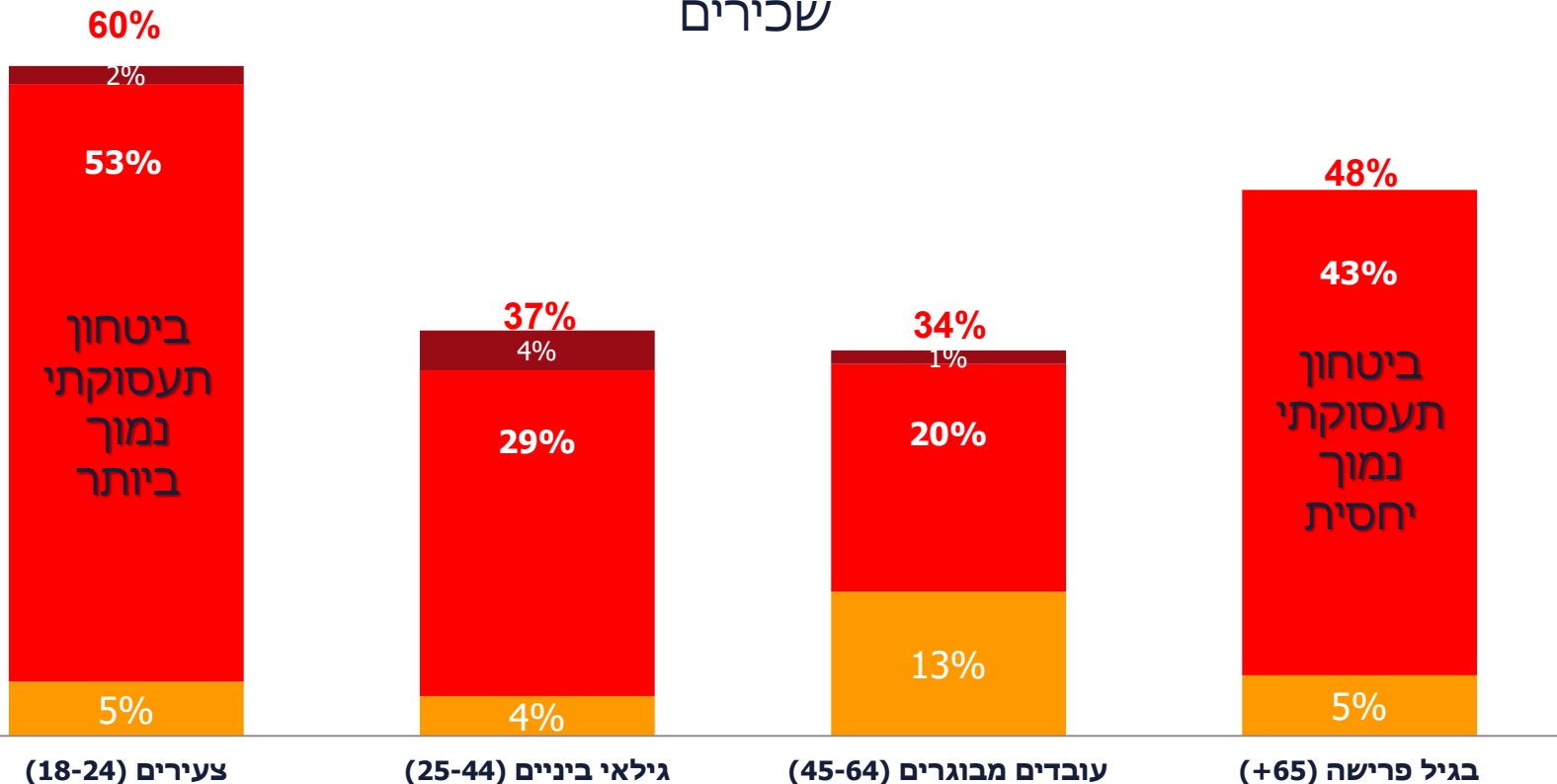
יהודים

ערבים

■ לא יודע/ת ■ מאוד לא בטוח ■ לא כל כך בטוח ■ די בטוח ■ מאד בטוח

כיצד "משבר הקורונה" השפיע על אופן עבודתך?

שכירים

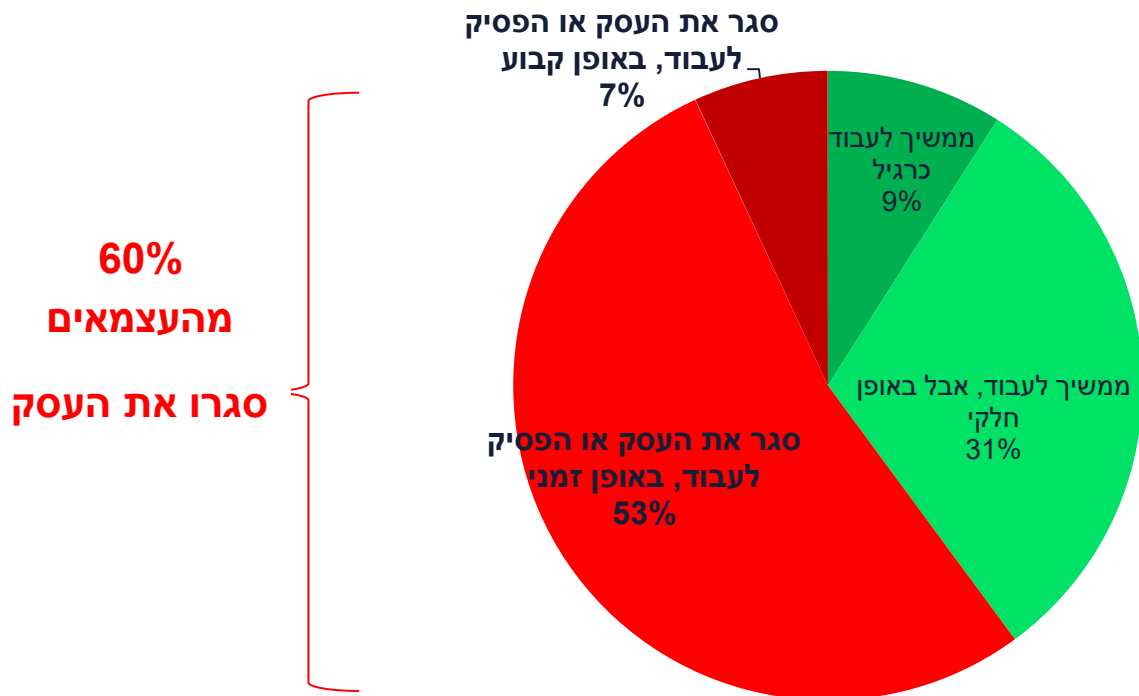

■ חופשה בתשלום ע"ח ימי חופשה

■ חל"ת

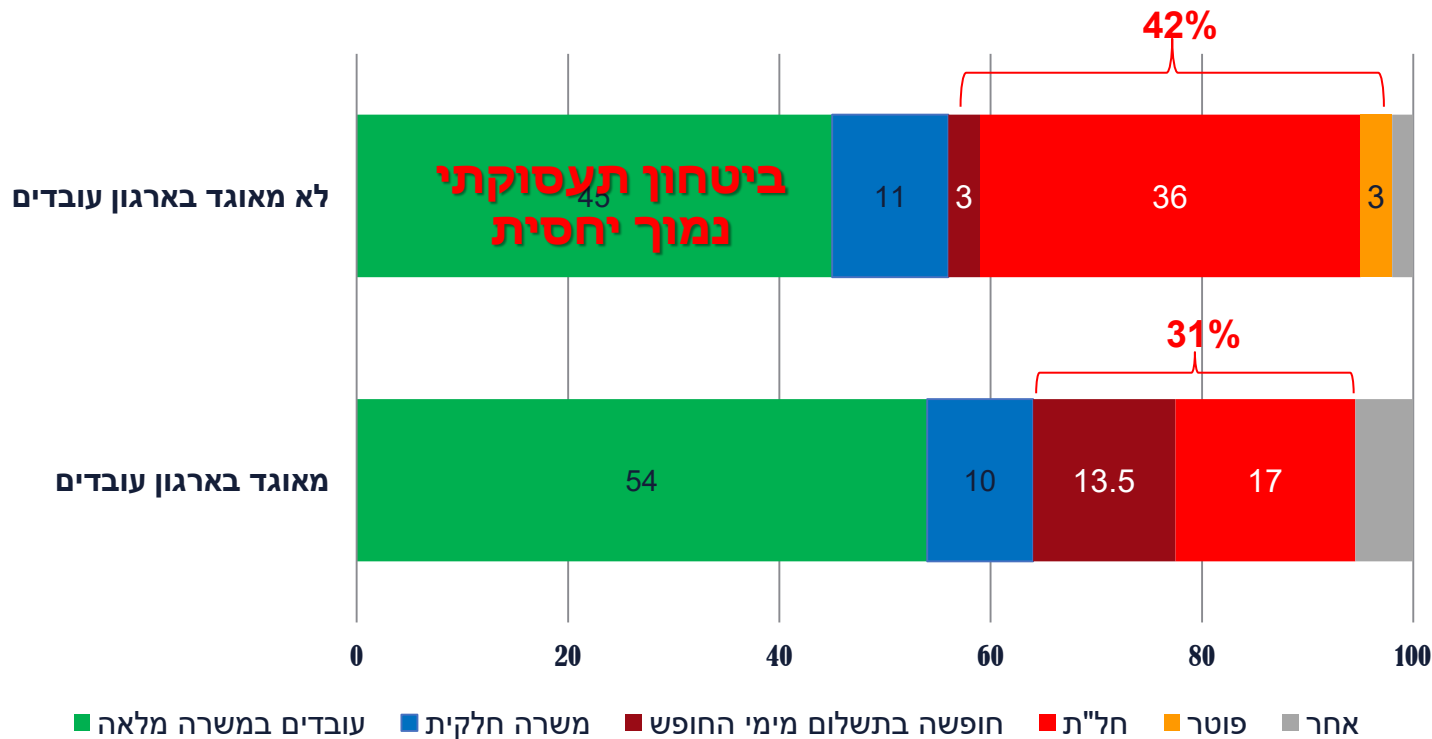
■ פוטור

כיצד "משבר הקורונה" השפיע על אופן עבודתך? עצמאים

השפעת המשבר על אופן העבודה – המאוגדים בארגון עובדים

% שכירים

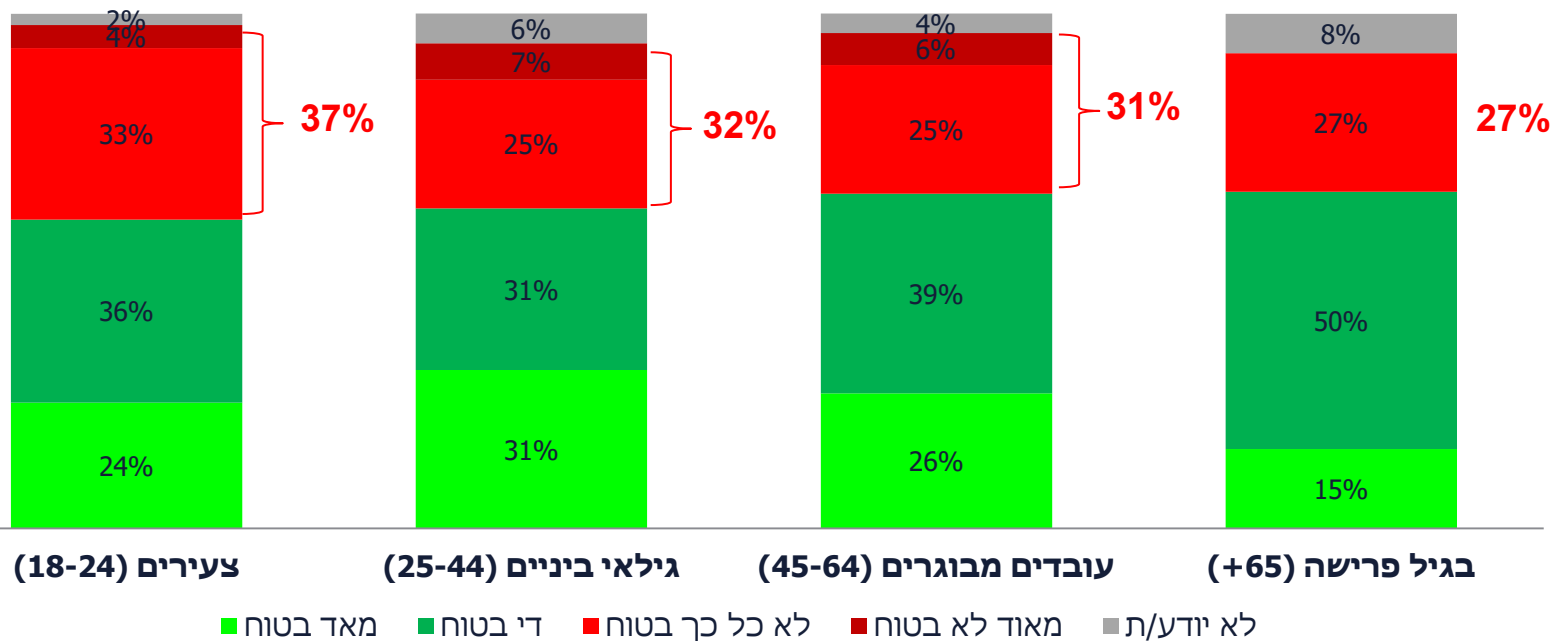

עד כמה אתם בטוחים שתחזרו לעבוד במקום עבודתכם האחרון?

בהנחה שבתחילת מאי המשק יתחיל לחזור בהדרגה לפעילות סדירה

% שכירים, מתוך מי שלא עובד כיום

הביטחון התעסוקתי הנתפס עולה עם הגיל

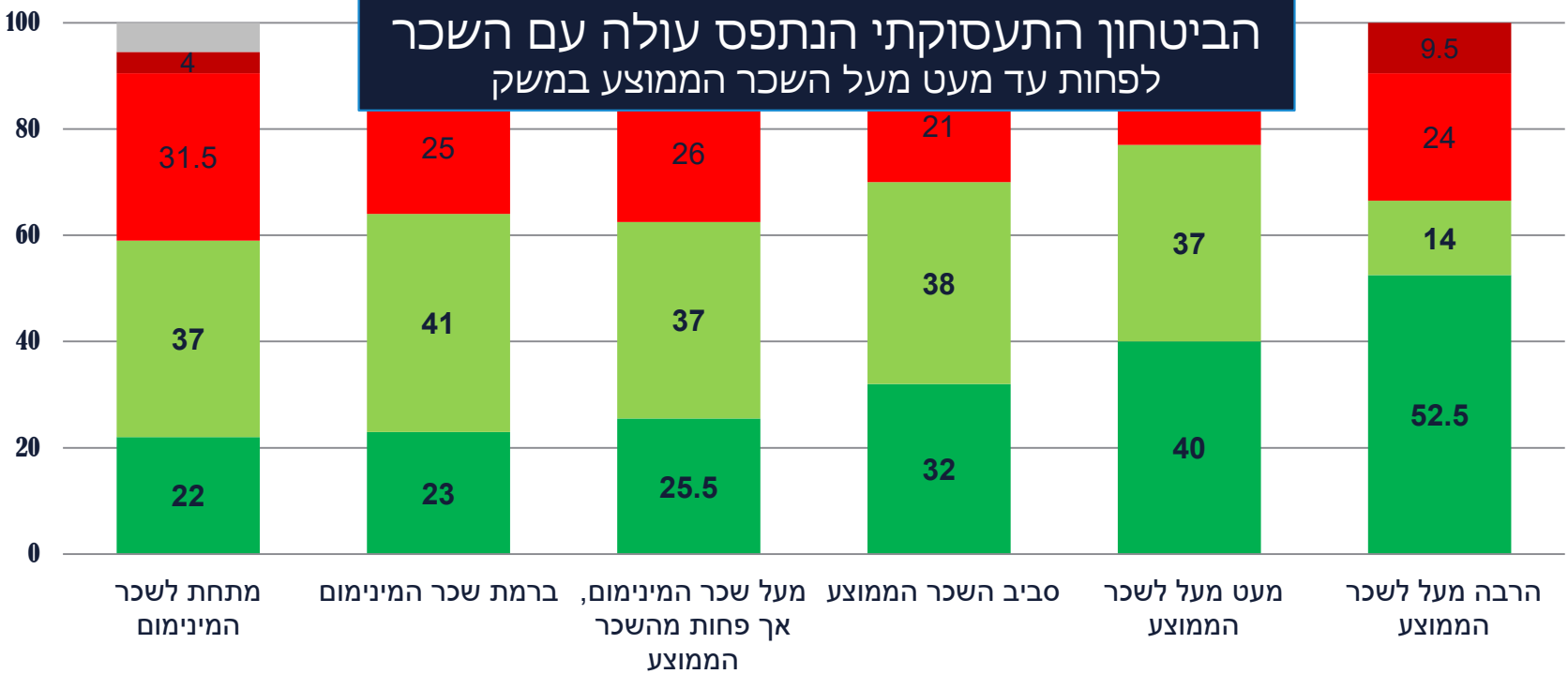
*מספר תצפיות נמוך בקרב +65

עד כמה בטוחים שיחזרו לעבוד בחודש מאי? לפי רמת שכר

% שכירים

הביטחון התעסוקתי הנתפס עולה עם השכר
לפחות עד מעט מעל השכר הממוצע במשק

■ לא יודע ■ מאוד לא בטוח שיחזור ■ לא כל כך בטוח שיחזור ■ די בטוח שיחזור ■ בטוח מאוד שיחזור

פגיעות בשכר

כיצד "משבר הקורונה" צפוי להשפיע על רמת השכר שלך בחודשים מרץ-אפריל יחסית לרמתו טרום המשבר? שכירים

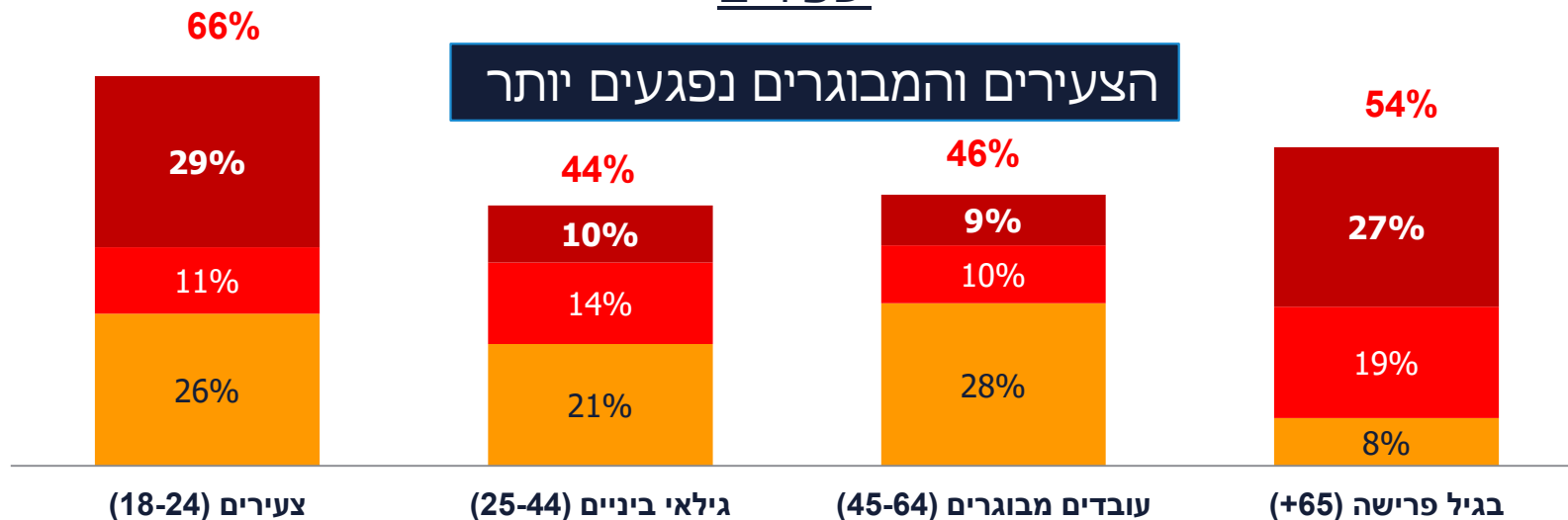

- לא צפוי לקבל כלל שכר
- צפויה ירידה בשכר הבסיס בגלל הקטנת אחוזי משרה
- צפויה ירידה בשכר בשל ירידה בשעות נוספות/משמרות/תורנויות וכו'

כיצד "משבר הקורונה" צפוי להשפיע על רמת השכר שלך בחודשים מרץ-אפריל יחסית לרמתו טרום המשבר?

שכירים

הצעירים והמבוגרים נפגעים יותר

■ לא צפוי לקבל כלל שכר

■ צפויה ירידה בשכר הבסיס בגלל הקטנת אחוזי משרה

■ צפויה ירידה בשל ירידה בשעות נוספות/משמרות/תורנויות וכו''

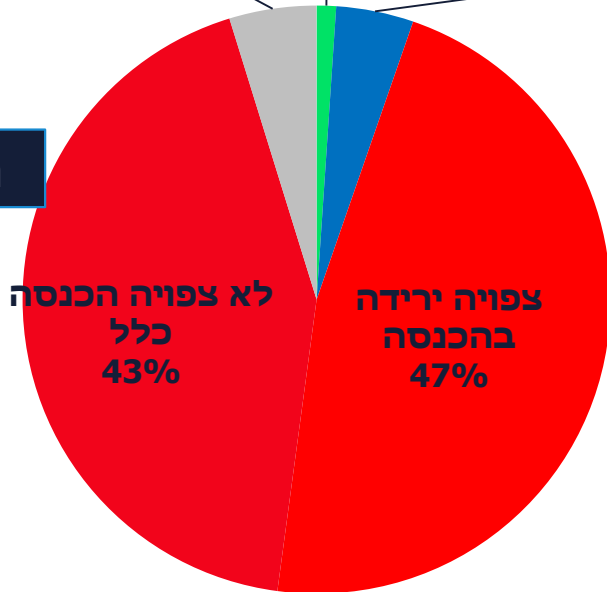
כיצד "משבר הקורונה" צפוי להשפיע על הכנסתך במרץ-אפריל יחסית לרמתו טרום המשבר?

עצמאים

לא צפוי שינוי בהכנסה 4%

צפוי גידול בהכנסה 1%

עדיין לא יודע 5%

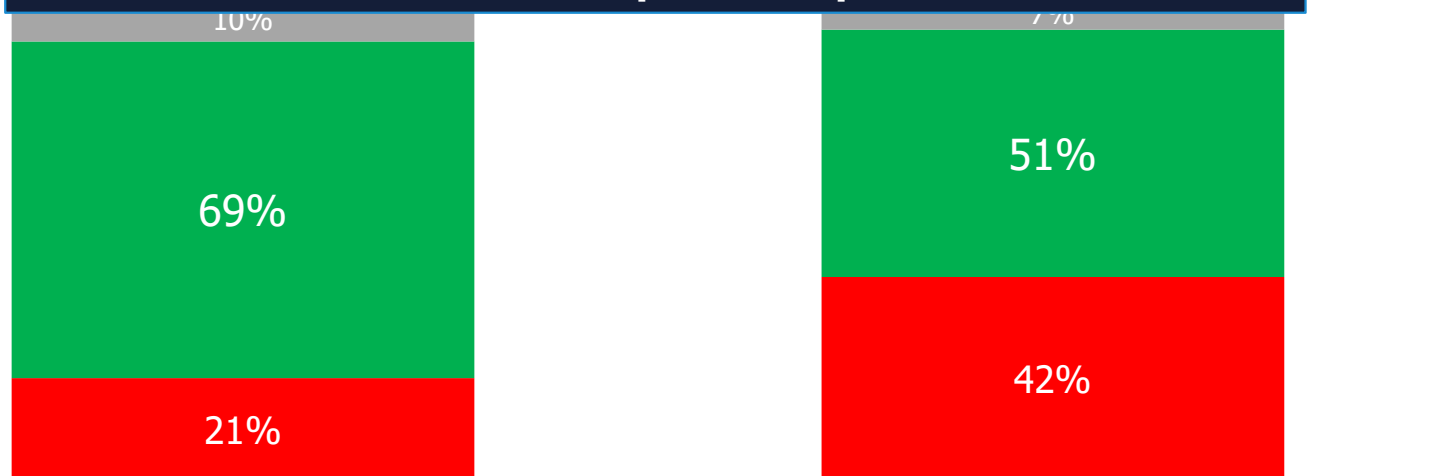
העצמאים נפגעים יותר

ירידה בהכנסה
90% מהעצמאים
58% מהשכירים

מצב פיננסי

האם ברשותך כסף נזיל? כלל המדגם (שכירים ועצמאיים)

למגזר הערבי – כרית ביטחון חלשה יותר בהיבט של נזילות
שיעור המדווחים שאין להם כסף נזיל – כפול בחברה הערבית

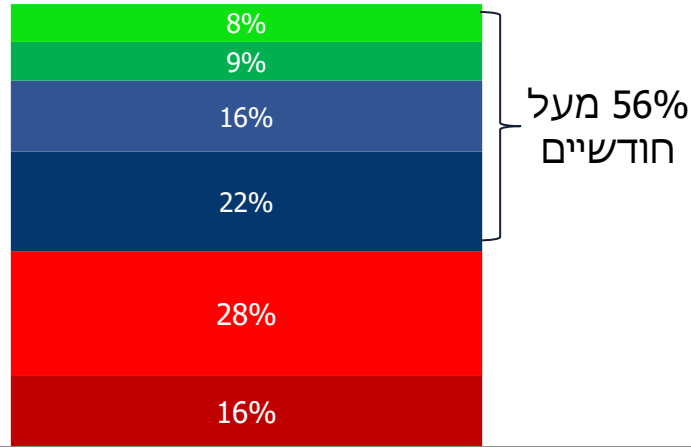
יהודים

ערבים

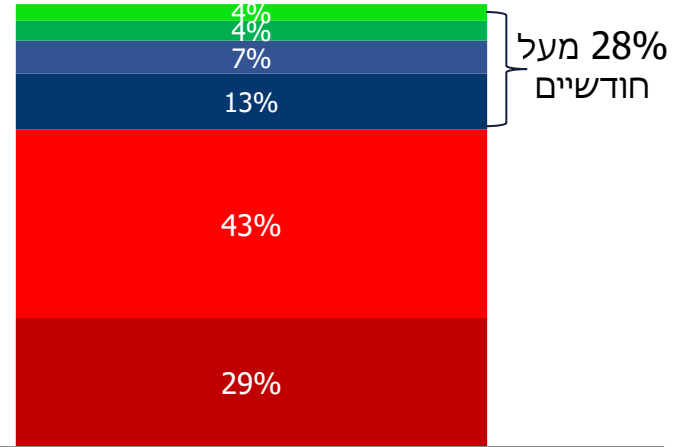
■ אין ברשותי כסף נזיל   ■ יש ברשותי כסף נזיל   ■ לא יודע/ת

כמה זמן להערכתך תוכלו אתה ומשפחתך להתקיים מכסף נזיל

למגזר הערבי – כרית ביטחון חלשה יותר בהיבט של נזילות
שיעור היהודים להם די מזומן להתקיים יותר מחודשיים הינו כפול משיעורם בקרב האוכלוסייה הערבית

יהודים

ערבים

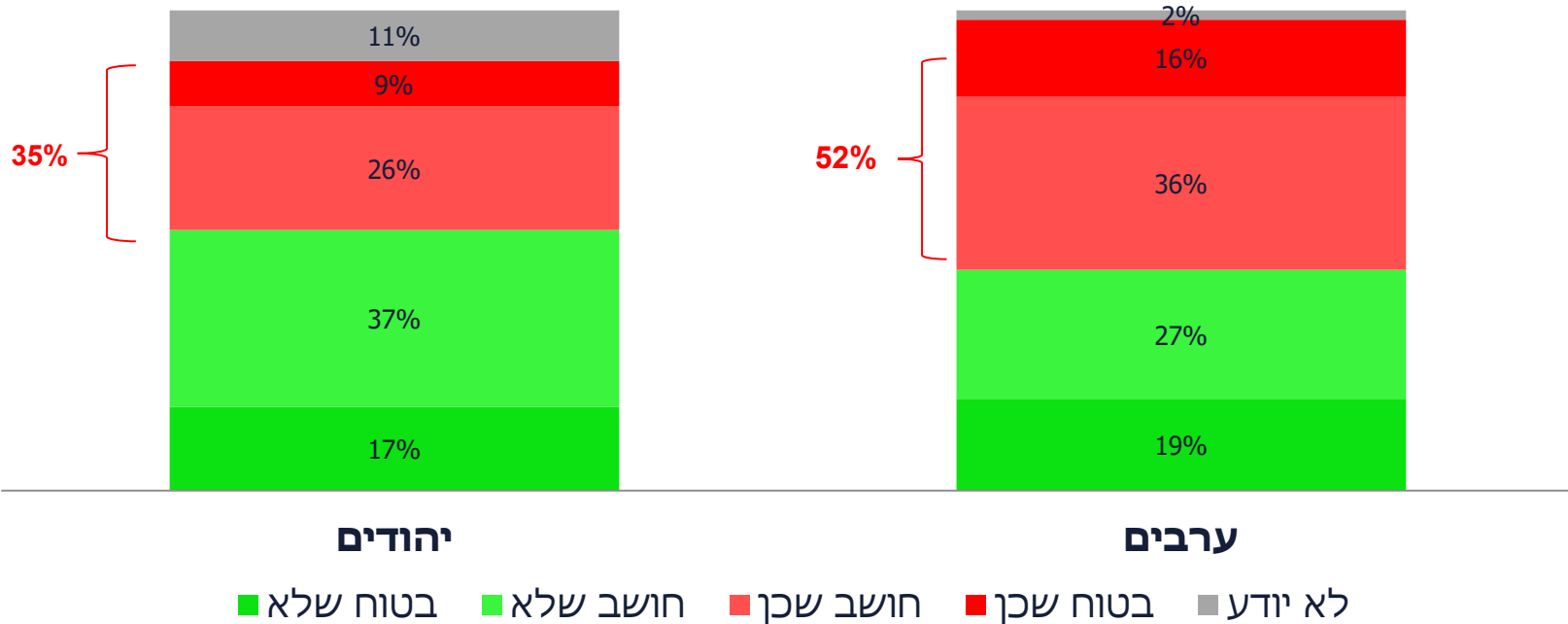
- פחות מחודש
- בין חודש לחודשיים
- חודשיים עד שלושה
- שלושה חודשים עד חצי שנה
- בין חצי שנה לשנה
- מעל שנה

האם לדעתך משבר הקורונה יחייב אותך להיכנס לאוברדרפט, אם המצב הנוכחי יימשך עד לאחר החזרה מחופשת הפסח?

מתוך אלו שלא היו במינוס טרם המשבר

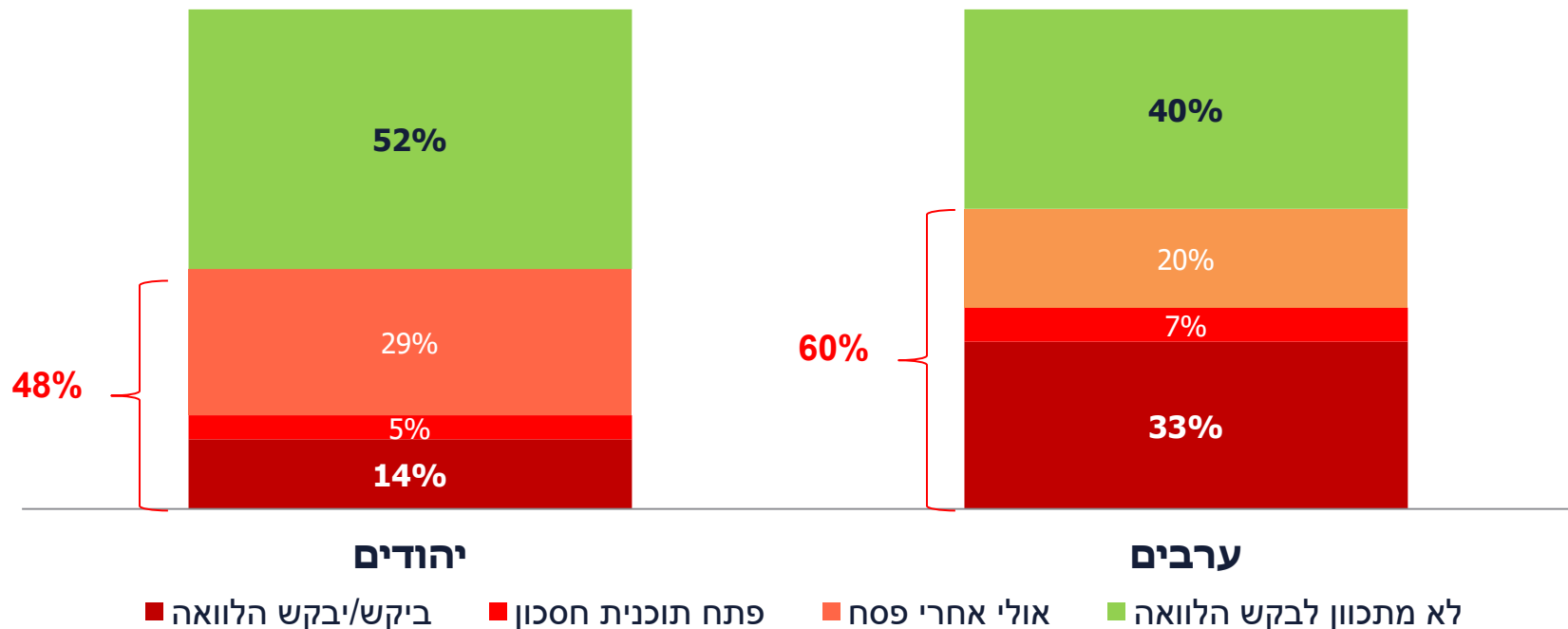
למגזר הערבי – תחושת ביטחון חלשה יותר בהיבט של נזילות עתידית

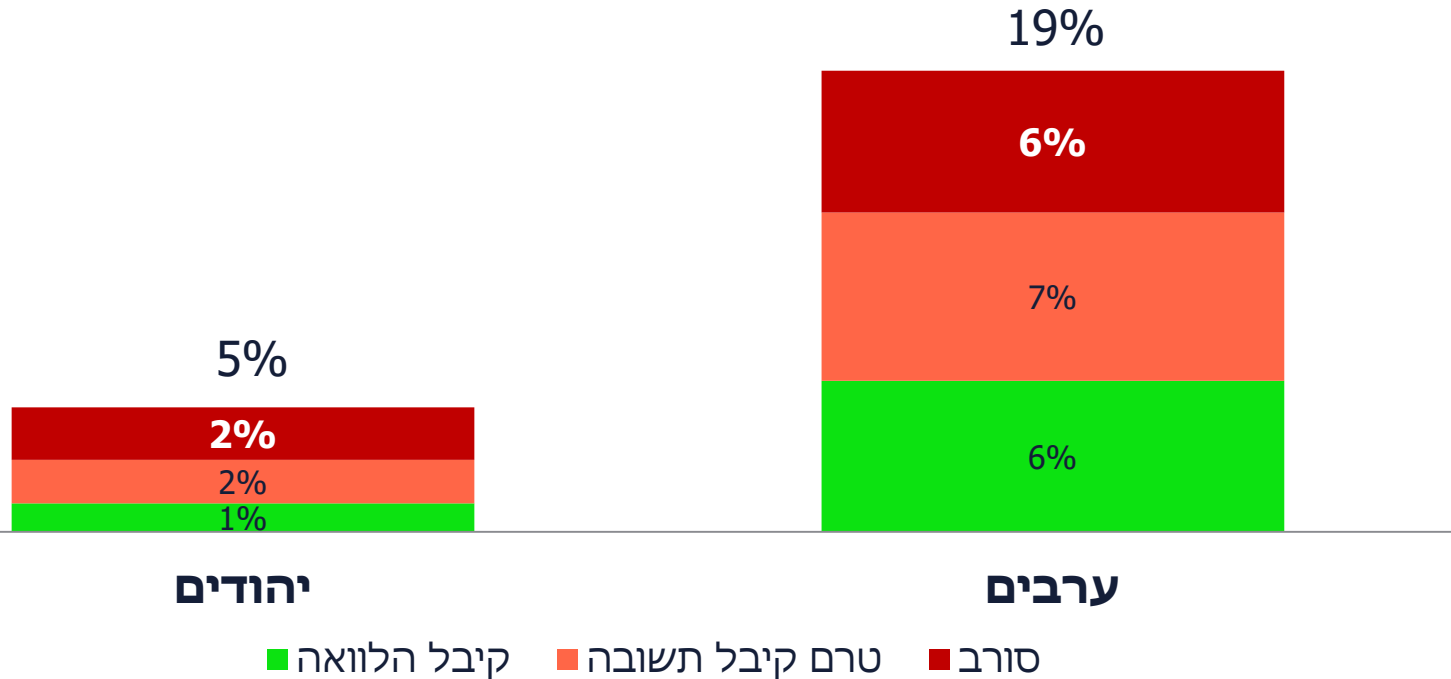
האם מתכננים לבקש הלוואה?

כלל המדגם

למגזר הערבי – כרית ביטחון חלשה יותר בהיבט של נזילות

ביקשו הלוואה... כלל המדגם

מקור: סקר המכון הישראלי-לדמוקרטיה, שנערך בעיצומו של המשבר - 2.4.20 - 29.3

האם ברשותך כסף נזיל? כלל המדגם (שכירים ועצמאיים)

ל- 65% מהשכירים ו- 68% מהעצמאים יש כסף נזיל

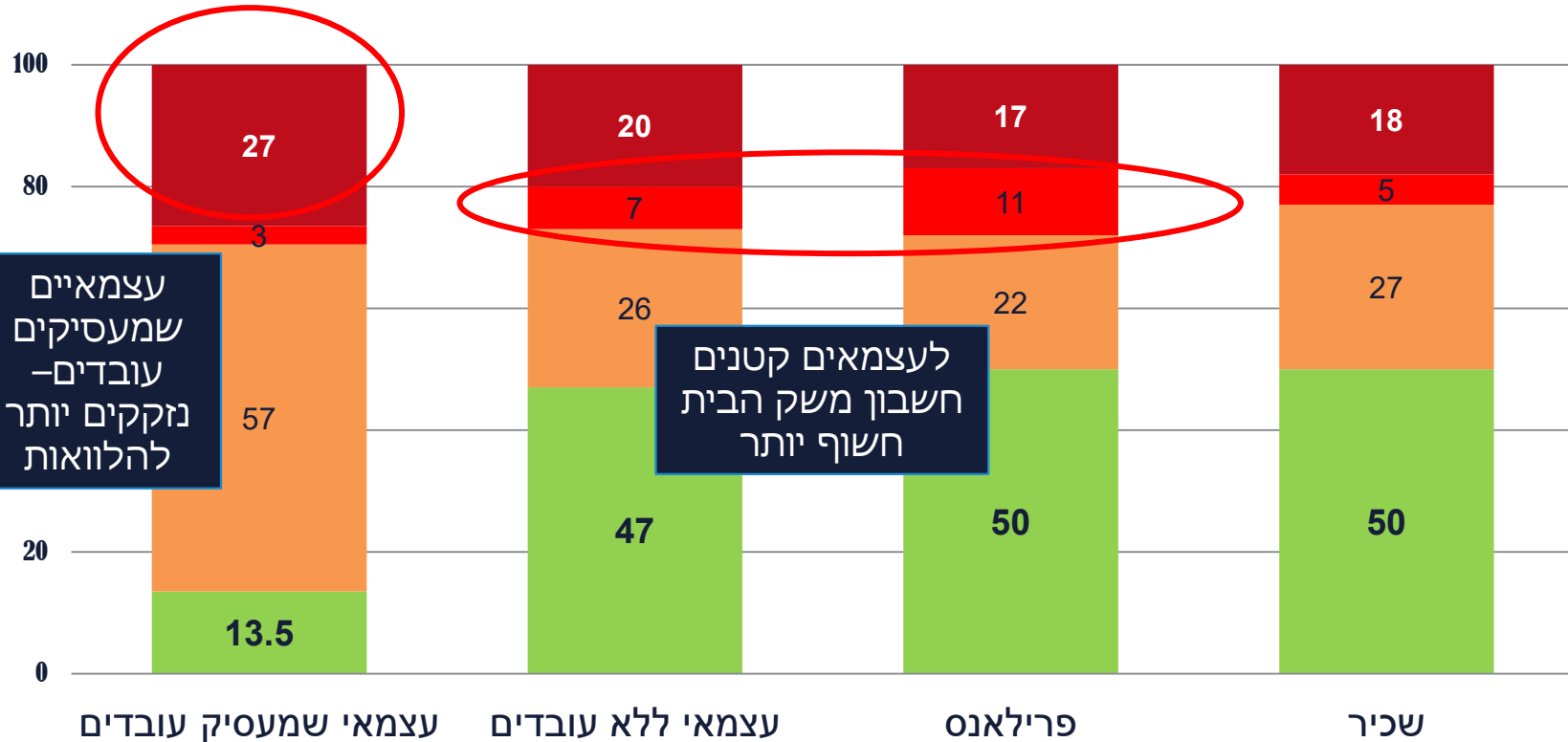
ל-54% מהשכירים לעומת 41% מהעצמאים יש כסף
נזיל להתקיים ממנו ליותר מחודשיים

לעצמאיים – כרית ביטחון חלשה יותר בהיבט של מזילות

האם מתכננים לבקש הלוואה?

כלל המדגם, באחוזים

עצמאיים שמעסיקים עובדים - נזקקים יותר להלוואות

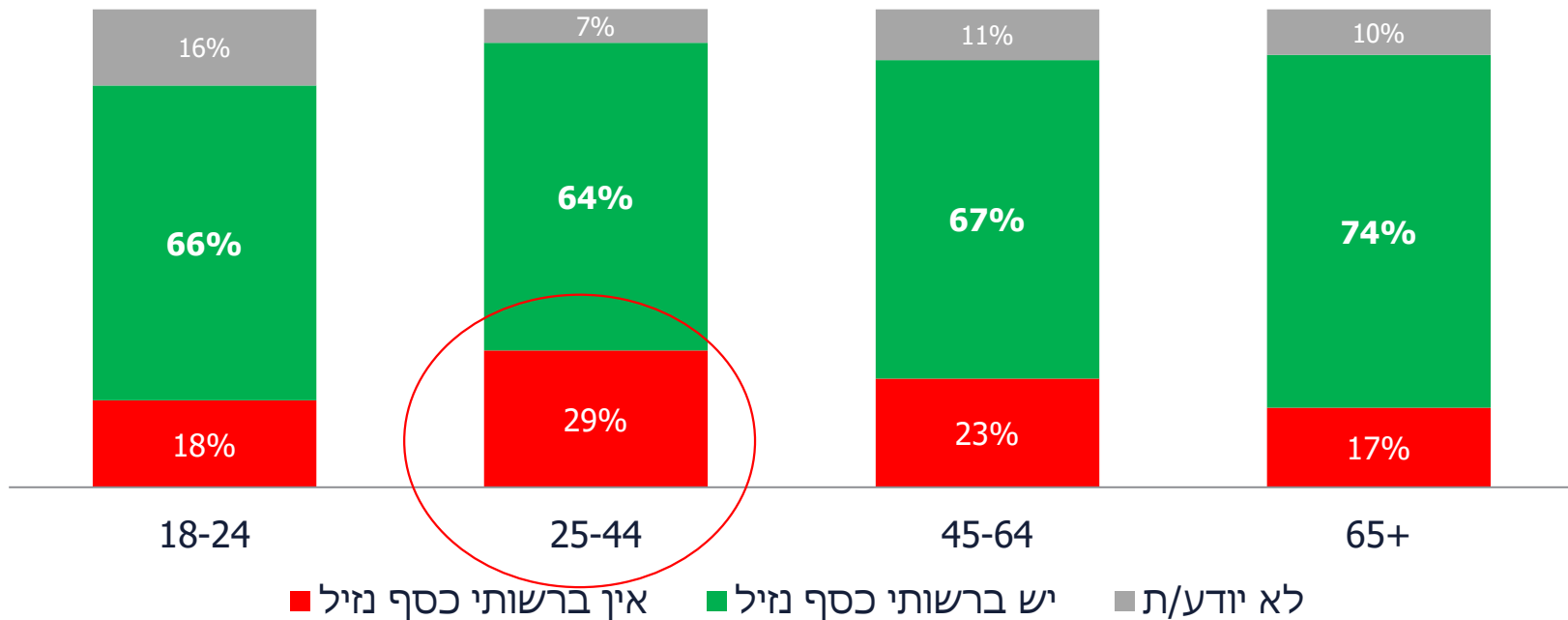
לעצמאים קטנים חשבון משק הבית חשוף יותר

■ לא מתכוון לבקש הלוואה ■ אולי אחרי פסח ■ פתח תוכנית חיסכון ■ ביקש/ יבקש הלוואה

האם ברשותך כסף נזיל?

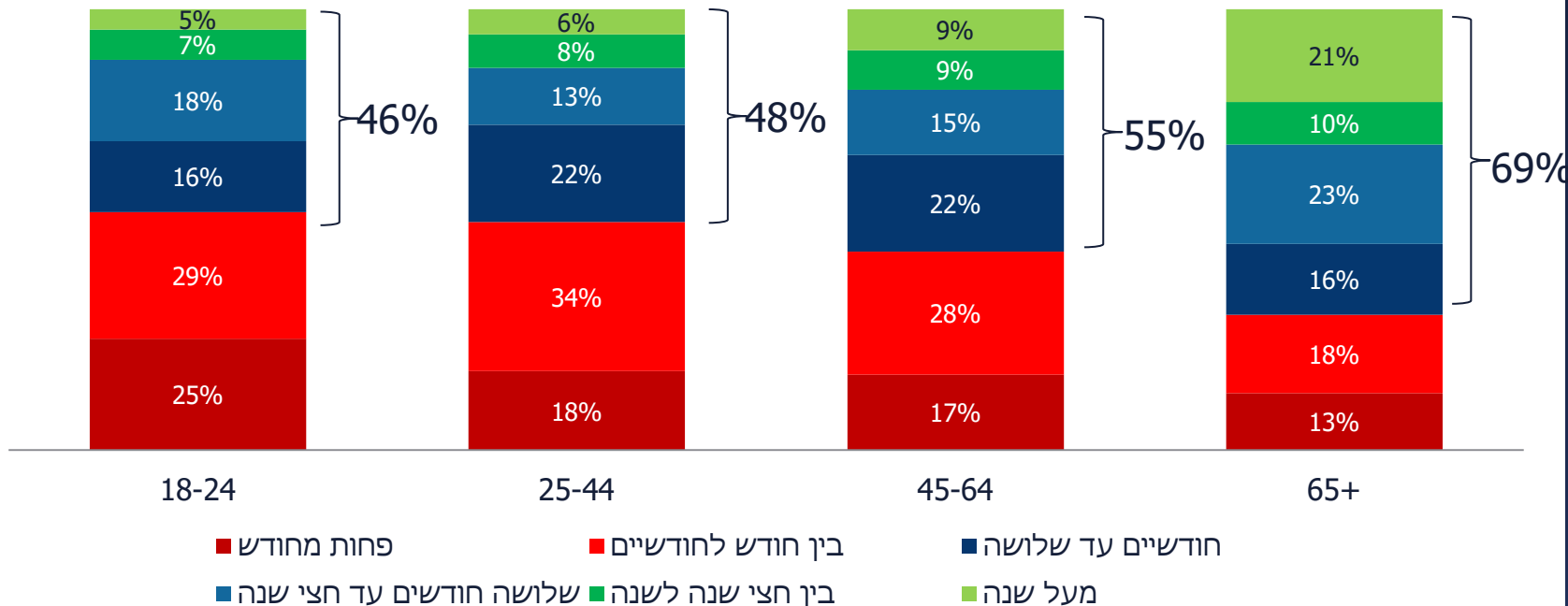
כלל המדגם (שכירים ועצמאיים)

החל מגיל 25 – שיעור המדווחים על כרית הביטחון במונחי
נזילות עולה עם הגיל

כמה זמן להערכתך תוכלו אתה ומשפחתך להתקיים מכסף נזיל שברשותכם מבלי לפתוח חסכונות? (שיעור מבין אלו שענו כי יש להם כסף נזיל)

משך הזמן של כרית הביטחון במונחי נזילות – עולה עם הגיל

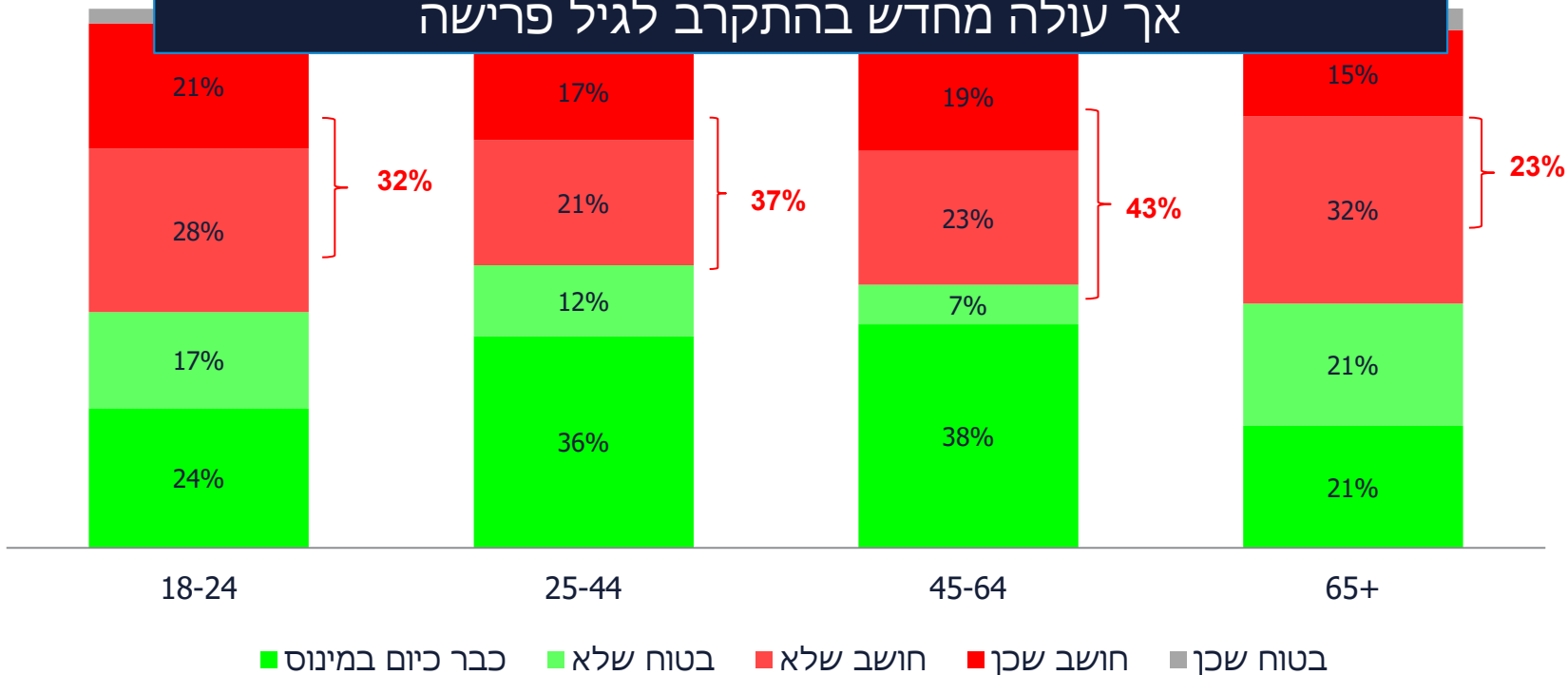

האם לדעתך משבר הקורונה יחייב אותך להיכנס לאוברדרפט, אם המצב הנוכחי יימשך עד לאחר החזרה מחופשת הפסח?

מתוך אלו שלא היו במינוס טרם המשבר

כרית הביטחון במונחי נזילות עתידית – יורדת עם הגיל
אך עולה מחדש בהתקרב לגיל פרישה

תובנות מרכזיות למשברים הבאים

ביטחון תעסוקתי:

- נמוך יחסית בקרב ערבים, צעירים ושכירים לא מאוגדים
- עולה עם הגיל ועם רמת ההכנסה

כרית ביטחון/נזילות

- חלשה בקרב ערבים ועצמאיים
- משתפרת עם הגיל

המשבר חשף חולשות ברשת ביטחון הסוציאלית עבור:

- צעירים (18-24), מבוגרים (+65) ועצמאיים